

Světlo č. 11/96

Z obsahu:

Vykupitelův ochránce

Úryvky z apoštolského listu Jana Pavla II. *Redemptoris custos*.

Muž spravedlivý

Úcta ke svatému Josefu, snoubenci Panny Marie, prochází celými dějinami církve.

Jak to vypadá na Litvě

Sestra Nijole Sadunaite hovoří o situaci církve v Litvě

Úmysly apoštolátu modlitby na březen

Bratr André - služebník svatého Josefa

Přes den seděl na vrátnici kláštera a v noci umýval podlahy...

Během jeho poslední nemoci referoval všechen kanadský tisk o jeho zdravotním stavu, jako by byl ministerským předsedou...

Úryvky z apoštolského listu Jana Pavla II. *Redemptoris custos*

Vykupitelův ochránce

15. srpna, o svátku Nanebevzetí Panny Marie, roku 1989, vydal Svatý otec Jan Pavel II. apoštolský list "*Redemptoris custos*" ("Vykupitelův ochránce") o postavě a poslání svatého Josefa v životě Krista a církve. Přinášíme vám několik myšlenek z tohoto listu, který je málo známý, ačkoliv svatý Josef má hned vedle Panny Marie zvláštní místo v dějinách spásy a papežem Piem IX. byl prohlášen "patronem katolické církve". Jan Pavel II. znovu poukazuje na potřebu a aktuálnost úcty k tomuto muži modlitby, ticha a činu.

"Udělal, jak mu anděl Páně přikázal..."

K stému výročí vyhlášení encykliky papeže Lva XIII. "*Quamquam pluries*" a v duchu staleté úcty k svatému Josefu si přeji, drazí bratři a sestry, poskytnout vám k rozjímání několik úvah o muži, kterému Bůh svěřil k opatrování své nejdrahocennější poklady! Plním s radostí tuto pastorační povinnost, aby u všech vzrůstala úcta k ochránci všeobecné církve a láska k Vykupiteli, kterému on vzorně sloužil...

V průběhu svého života, který byl celý poutí víry, zůstal Josef stejně jako Maria až do konce věrný tomu, k čemu ho Bůh povolal. Mariin život byl svrchovaným naplněním onoho prvního "fiat", které pronesla při zvěstování, zatímco Josef při svém "zvěstování" neřekl ani slovo. Jednoduše "udělal, jak mu anděl Páně

přikázal" (Mt 1,24). A toto první "udělal" byl začátek "Josefovy cesty". Během této cesty neuvádějí evangelia jediné slovo, které by byl Josef pronesl. Avšak Josefovo mlčení je obzvláště výmluvné. Díky tomuto mlčení můžeme plně vyčíst pravdu, která je obsažena v úsudku, jaký o něm pronášejí evangelia: byl "spravedlivý" (Mt 1,19).

Mariin manžel

V liturgii je Maria oslavována jako "spojená manželským poutem a panenskou láskou s Josefem". Jde ve skutečnosti o dva druhy lásky, které spolu představují tajemství církve, panny a snoubenky, jehož symbolem je manželství Marie a Josefa. Panenství a celibát pro království Boží nijak nejsou v rozporu s vysokou cenou manželství, nýbrž předpokládají je a posilují. Obojí, manželství a panenství, jsou dva způsoby, jak vyjadřovat a prožívat jediné tajemství smlouvy mezi Bohem a jeho lidem, jímž je společenství lásky mezi Bohem a lidmi.

Bezvýhradným obětováním sebe samého vyjadřuje Josef svou velkodušnou lásku k Matce Boží, když s ní uzavírá manželství. Ačkoli se rozhodl ustoupit do pozadí, aby nepřekážel Božímu plánu, který se má v ní uskutečnit, vzal si ji na výslovný pokyn anděla k sobě a respektuje její bezvýhradnou přináležitost Bohu.

Na druhé straně právě manželstvím s Marií nabyt Josef svou jedinečnou důstojnost a svá práva nad Ježíšem. Důstojnost Božského mateřství nesporně stojí tak vysoko, že nemůže být nic vznešenějšího. Ale mezi blahoslavenou Pannou a svatým Josefem byl uzavřen manželský svazek, a nelze pochybovat, že se Josef přibližuje jako nikdo jiný důstojnosti, jakou vyniká Bohorodička nad všechny tvory. Poněvadž manželství je nejvyšší spojení a přátelství, s nímž je spojeno i společenství statků, plyne z toho, že když dal Bůh svaté Panně Josefa za manžela, dal jí ho nejen jako životního druha, svědka jejího panenství a ochránce její cti, nýbrž i proto, aby měl svým manželským svazkem podíl na její vynikající velikosti.

Rodina, vtažená do tajemství vtělení

V takovém poutu lásky žila svatá Rodina nejprve v chudobě v Betlémě, potom ve vyhnanství v Egyptě, a posléze se usídlila v Nazaretě. Církev zahrnuje tuto rodinu hlubokou úctou a dává jí za vzor všem rodinám. Nazaretská rodina, přímo vtažená do tajemství vtělení, je sama o sobě zvláštním tajemstvím. A k tomuto tajemství patří skutečné otcovství: lidská forma rodiny Božího Syna - opravdová rodina, vytvořená božským tajemstvím. V ní je otcem Josef: jeho otcovství nevyplývá z plození potomstva. Přesto není jen "zdánlivé" nebo jen "náhradní", nýbrž má plnou autentičnost lidského otcovství, otcova poslání v rodině. V tom je důsledek hypostatického spojení: lidství, přijaté v jednotě božské Osoby Slova, které se stalo Synem, Ježíšem Kristem. Spolu s lidstvím je v Kristu také "přijato" všechno, co je lidské, zejména rodina jako první rozměr jeho pozemské existence. Do toho je také zahrnuto Josefovo lidské otcovství.

Přednost vnitřního života

Také nad prací tesaře v nazaretském domku vládne táž atmosféra mlčenlivého ticha, jaká vládne nade vším, co se naň vztahuje. Ale je to ticho, které zvláštním způsobem odhaluje vnitřní profil této postavy. Evangelia mluví výlučně o tom, co Josef "udělal". Ale souhlasně odkrývají v jeho "jednání", občas zahaleném do závoje ticha, hluboce rozjímavého ducha. Josef žil denně ve styku s tajemstvím, "od věků skrytým", které "se usídlilo" pod jeho střechou. Tím se vysvětluje, proč se například svatá Terezie od Ježíše, velká reformátorka karmelského rozjímavého života, stala průkopnicí úcty k svatému Josefu v západním křesťanství.

Patron církve naší doby

V době těžké pro církve chtěl ji Pius IX. svěřit zvláštní ochraně svatého patriarchy Josefa. Proto ho prohlásil "patronem katolické církve". Papež věděl, že tím nedělá nějaké neobvyklé gesto. Neboť vzhledem k vynikající důstojnosti, kterou Bůh udělil tomuto věrnému služebníku, církve vždycky hned vedle blahoslavené Panny, jeho manželky, chovala svatého Josefa ve velké úctě, zahrnovala ho chválou a utíkala se přednostně k němu ve svých potřebách.

Tuto jeho ochranu je třeba si vyprošovat. Církev ji stále ještě potřebuje, nejen na obranu proti vznikajícím nebezpečím, nýbrž také a především k posílení svého obnoveného úsilí o evangelizaci světa a o novou evangelizaci "v zemích a národech - jak jsem konstatoval v apoštolském listě "Christifideles laici" - kde náboženství a křesťanský život před časem vzkvétaly... a nyní jsou vystaveny tvrdé zkoušky". Aby bylo poselství o Kristu buď hlášáno poprvé, anebo aby bylo hlášáno znovu tam, kde bylo přezíráno nebo upadlo v zapomenutí, potřebuje církev zvláštní "milost shůry" (srv. Lk 24,49; Sk 1,8). To je zajisté dar Pána a je spojen s přímlovou a příkladem jeho svatých.

Církev důvěřuje nejen ve spolehlivou ochranu svatého Josefa, ale i v jeho vynikající příklad. Příklad, který přesahuje všechny životní stavy a je určen celému společenství církve v jakékoli situaci a ať jsou úkoly jednotlivých věřících jakékoli.

4. neděle postní - cyklus A

Liturgická čtení

4. neděle postní

1. čtení 1 Sam 16,1b.6-7.10-13a

Hospodin řekl Samuelovi: "Naplň svůj roh olejem a jdi! Posílám tě k Jesseovi, Belémanu, protože jsem si vyhlédl krále mezi jeho syny."

Když (Samuel) přišel a spatřil Eliaba, řekl si: "Jistě tenhle je před Hospodinem jeho pomazaný." Hospodin však řekl Samuelovi: "Nevšímej si jeho vzhledu ani vysoké postavy, neboť ho vylučuji. Nedívám se totiž jako člověk; člověk soudí podle zdání, Hospodin vidí do srdce."

Jesse předvedl před Samuela sedm svých synů, ale Samuel řekl: "Mezi nimi Hospodin nevyvolil nikoho." A zeptal se. "Jsou to již všichni chlapci?" Jesse odpověděl: "Ještě je nejmladší, ten pase stáda." Samuel tedy řekl Jesseovi: "Pošli pro něho, neboť nesedneme k jídlu, dokud sem nepřijde." Poslal tedy a uvedl ho:

byl plavovlasý, s krásnýma očima a milého vzhledu. Tu řekl Hospodin: "Nuže, pomaz ho, to je on."

Samuel vzal roh s olejem a pomazal ho uprostřed jeho bratrů. Od toho dne i nadále působil s Davidem Hospodinův duch.

2. čtení Ef 5,8-14

Bratři!

Byli jste kdysi tmou, ale teď jste světlem v Pánu. Žijte jako děti světla. Ovoce toho světla totiž záleží ve všestranné dobrotě, spravedlnosti a v životě podle pravdy. Zkoumejte, co se líbí Pánu, a nemějte žádnou účast v těch neplodných skutcích tmy; spíše je veřejně odsuzujte. Vždyť člověku je hanba už jen o tom mluvit, co ti lidé potají páchají. Všechno, co se odsoudí, ukáže se v pravém světle. Všecko totiž, na co se vrhne světlo, je potom zřejmé. Proto se říká (v Písmě): Probud se, spáči, vstaň z mrtvých, a Kristus tě osvítil.

Evangelium Jan 9,14-41

Ježíš uviděl cestou člověka, který byl od narození slepý. Jeho učedníci se ho zeptali: "Mistře, kdo zhřešil: on sám nebo jeho rodiče, že se narodil slepý?"

Ježíš odpověděl: "Nezhřešil ani ano, ani jeho rodiče, ale mají se na něm zjevit Boží skutky. Musím konat skutky toho, který mě poslal, dokud je den. Přichází noc, kdy nikdy nebude moci pracovat. Pokud jsem na světě, jsem světlo světa."

Po těch slovech plivl na zem, udělal ze sliny bláto, potřel mu tím blátem oči a řekl mu: "Jdi se umýt v rybníku Siloe" - to slovo znamená "Poslaný". Šel tam tedy, umyl se, a když se vrátil, viděl.

Sousedé a ti, kteří ho dříve vídali žebrat, se ptali: "Není to ten, který tu sedával a žebral?" Jedni tvrdili: "Je to on." Jiní říkali: "Není, ale je mu podobný." On řekl: "Jsem to já."

Ptali se ho tedy: "Jak to, že teď vidíš?"

On odpověděl: "Člověk jménem Ježíš udělal bláto, pomazal mi oči a řekl: "Jdi k Siloe a umyj se!" Šel jsem tedy, umyl se a vidím. Ptali se ho: "Kdo je ten člověk?" Odpověděl: "To nevím."

Přivedl toho bývalého slepce k farizeům. Ten den, kdy Ježíš udělal bláto a otevřel mu oči, byla zrovna sobota. Také farizeové se ho znovu vyptávali, jak nabyl zraku. On jim odpověděl: "Přiložil mi na oči bláto, umyl jsem se a vidím."

Někteří farizeové říkali: "Ten člověk není od Boha, protože nezachovává sobotu." Jiní ale namítali: "Jak by mohl hříšný člověk dělat takové zázraky?" A nemohli se dohodnout. Znovu se tedy zeptali toho slepého: "Co ty o něm říkáš, když ti otevřel oči?" On odpověděl: "Je to prorok."

Židé však tomu nechťeli věřit, že byl slepý a že nabyl zraku, až si zavolali rodiče toho uzdraveného slepce a zeptali se jich: "Je to váš syn, o kterém vy říkáte, že se narodil slepý? Jak to, že teď vidí?" Jeho rodiče odpověděli: "Víme, že je to náš syn a že se narodil slepý. Ale jak to přijde, že teď vidí, to nevíme, a kdo mu otevřel oči, to my nevíme. Zeptejte se jeho. Je dospělý, ať mluví sám za sebe." To jeho rodiče řekli, protože se báli židů. Židé se už totiž usnesli, aby každý, kdo

Ježíše vyzná jako Mesiáše, byl vyloučen ze synagógy. Proto jeho rodiče řekli: "Je dospělý, zeptejte se jeho."

Zavolali tedy ještě jednou toho bývalého slepce a řekli mu: "Vzdej Bohu chválu! My víme, že ten člověk je hříšník." On odpověděl: "Zda je hříšník, to nevím, ale vím jedno: že jsem byl slepý, a teď vidím." Zeptali se ho tedy: "Co s tebou udělal? Jak ti otevřel oči?" Odpověděl jim: "Už jsem vám to řekl, ale jako byste to neslyšeli. Proč to chcete slyšet znovu? Chcete se snad i vy stát jeho učedníky?"

Osopili se na něj: "Ty jsi jeho učedník! My jsme učedníci Mojžíšovi. My víme, že k Mojžíšovi mluvil Bůh, o tomhle však nevíme, odkud je."

Ten člověk jim odpověděl: "To je skutečně divné, že vy nevíte, odkud je - a otevřel mi oči. Víme, že hříšníky Bůh neslyší, ale slyší toho, kdo je zbožný a plní jeho vůli. Od věku nebylo slýcháno, že by někdo otevřel oči slepému od narození. Kdyby tento člověk nebyl od Boha, nic by nedokázal."

Řekli mu: "V hříších ses celý narodil - a ty nás chceš poučovat?" A vyhnali ho.

Ježíš se dověděl, že ho vyhnali; vyhledal ho a řekl mu: "Věříš v Syna člověka?"

Odpověděl: "A kdo je to, pane, abych v něho uvěřil?" Ježíš mu řekl: "Viděls ho: je to ten, kdo s tebou mluví." On na to řekl: "Věřím, pane!" a padl před ním na kolena.

Ježíš prohlásil: "Přišel jsem na tento svět soudit: aby ti, kdo nevidí, viděli, a kdo vidí, oslepli." Slyšeli to někteří farizeové, kteří byli u něho, a řekli mu: "Jsme snad i my slepí?" Ježíš jim odpověděl: "Kdybyste byli slepí, neměli byste hřích. Vy však říkáte: 'Vidíme.' Proto váš hřích trvá."

Myšlenka na neděli

Rozdílná slepota

Zamyšlení nad úryvky J 9,1-41; Ef 5,8-14

To je právě divné, vy nevíte, odkud je, a otevřel mi oči.

Připojit se k Ježíšovi doprovodu. Být s Ježíšem znamená mít podíl na světle, které přináší na svět. Je stále mnoho těch, které ovládla temnota, a tak jsou nevidomí. Pros Pána, ať otevře tvé oči, abys dobře vnímal všechno to, co se nyní děje. Chceš-li, můžeš se přesvědčit, že otevřít oči, které zaslepila pýcha, je obtížnější než uzdravit slepého od narození.

Jeden takový slepec tu sedává u cesty a žebrá. Lidé jej tady znají, chodí okolo, sem tam mu něco dají, ale nikdo mu doopravdy nepomůže. Myslí si o něm, že slepota jej potrestala za hřích. Z Ježíšových slov poznáváš, jak nespravedlivé jsou takové lidské soudy. Myslíme při nich spíše na sebe, jako by cizí neštěstí mělo být znamením, že my jsme spravedliví. A zatím jeho slepota není následek hříchu, ale má se na ní projevit Boží moc a sláva.

Ten slepý neprosí o uzdravení. Ani neví, že by mohl prosit. Nezná svého dobrodince a sotva tuší, co se s ním vlastně děje. Neznámý mu potřel oči blátem a poslal jej k rybníku, aby se umyl. Jediné, co může udělat, je, že poslechne a jde. Ten úkon poslušnosti mu přináší překvapující dar. Najednou vidí všechno to, o čem dosud jen slyšel, anebo co mohl poznávat pouze nedokonale. Náhle a

nečekaně zakouší, co je to poznání světla a ve světle. Umyl se a vidí. To změní zásadně nejen jeho další život, ale pohled na to, co dosud prožíval.

Představ si, že by z rezignace či pohodlnosti odmítl zajít k rybníku, a propásl by tak svoji jedinou příležitost. Nech si od něho znovu vyprávět o tomto jeho zážitku. Dost možná, že tě jeho případ má upozornit na to, co se stále zdráháš udělat, abys také spatřil svět i sebe ve zcela novém, nečekaném světle.

Zázračná proměna, která potkala tohoto mládence, se netýká jen jeho. Ti, kteří s ním měli soucit, mají teď radost z jeho uzdravení. Jiným se zdá podivné, že by jej už neměli vídat, jak žebra u cesty, a že by už neměli názorný příklad, jak byl potrestán něčí hřích. Někteří z obavy před oficiálními ideology raději nechtějí o tomto případu nic vědět. Ale jsou tu i podlézaví donašeči, kteří si chtějí polepšit, a tak jdou pohotově oznámit, že byl porušen předpis. A tak nakonec ten, jemuž se dostalo té milosti, že vidí, upadl v nemilost u těch, kteří jsou uvnitř slepí.

Místo aby rozeznávali Boží znamení, usnesli se tito sebevědomí soudcové, že se má ve jménu zákona potlačit všechno, co se neshoduje s jejich představami a co přesahuje jejich horizonty. Dospěli ve své moudrosti k přesvědčení, že Ježíš - Dobrodinec je vlastně člověk hříšný. A teď tu stojí před nimi živý důkaz jeho božské moci a Božího slitování a usvědčuje je ze zaslepenosti nejen svým zázračným uzdravením, ale i svou prostou, a přece nadmíru přesvědčující logikou. Zcela oprávněně žasne nad tím, jak tito vzdělanci mohou nevědět to, co by mělo být jasné každému člověku: "Kdyby ten člověk nebyl od Boha, nemohl by učinit nic." Ale logika nějakého žebračka není pro ně průkazná. Jak si může dovolit poučovat ty, kteří jsou učedníky Mojžíšovými? Koneckonců mají ještě v rukou poslední triumf, který je odedávna argumentem mocných: "A vyhnali ho ven."

Po náhlé radosti ze slunečního jasu a z pohledu na pestře přebohatou Boží přírodu byl to pro mladého muže jistě nečekaně šokující zážitek. Snad by jej mohlo povzbudit, kdybys mu pověděl, kolik to bude těch, kteří v budoucnu čeká podobné překvapení. Ale jeho útěchou je sám Pán a Spasitel. Ty oči, které před krátkým časem poprvé prohlédly, vidí teď před sebou svého Dobrodince. Můžeš si být jist, že každého, kdo o něm vydává tak neohrožené svědectví, Pán sám vyhledá a zjeví mu sám sebe.

Poklekni spolu s uzdraveným a vzdávej dík a chválu nebeskému Otci i jeho Synu, který přišel, aby ti, kdo nevidí, viděli a ti, kdo vidí, byli slepí. Pán ti dnes umožnil, abys poznal zblízka jedny i druhé. Slepota těch, kteří jsou si příliš jisti svým bystrozrakem, spočívá v tom, že už nevidí nic kromě sebe a jenom sami sebe uctívají. Je-li pravda jiná než jejich představa, tím hůře pro pravdu, i kdyby to byl Bůh. K té velké konfrontaci dojde už velmi brzy a potáhne se až do skonání časů. Věříš-li v Syna člověka, odděl se s rozhodností od takto zaslepených a jdi se umýt v rybníku Siloe, abys byl světlem v Pánu. Ovoce toho světla totiž záleží na všestranné dobrotě a na životě podle pravdy. Pravda je pokora a pokora je pravda. Bez pokory nelze říci Věřím, Pane, ani když někdo uvidí zázrak na vlastní oči.

Bratr Amadeus

Muž spravedlivý

O vývoji úcty ke svatému Josefu

Evangelia jsou na zprávy o sv. Josefu poměrně skoupá. Píše o něm jen Lukáš a Matouš. Především Matouš hovoří o dětství Ježíšově z perspektivy sv. Josefa. Jan se zmiňuje dvakrát, když mluví o Kristu jako o "synu Josefa".

O rozšíření úcty se zasloužili nejprve církevní otcové ve svých komentářích k evangeliím. Byli to především Jan Zlatoústý a Augustin. Později to byli sv. Bernard z Clairvaux, Petrus Olivi a Umberto Casala, kteří položili teologické základy svatojosefské úcty. Josefova blízkost Božimu Synu a Panně Marii byla podnětem ke vzniku víry v jeho přímlyvnou moc. Ve východních kalendářích se jeho svátek vyskytuje od 9. století, v západních o století později. Jeho úcta byla domovem především v klášteřích, a odtud ji pak do světa šířili misionáři.

Zvláštní úcty požívá sv. Josef v Mexiku, kam jeho úctu přinesli františkáni. Již před zavedením celocírkevní slavnosti sv. Josefa 19. března 1621 byl tento svátek slaven závazně v mexické arcidiecezi. První mexický koncil r. 1555 zdůvodnil, že na základě oprávněných žádostí jak z duchovní, tak světské strany bude slaven svátek sv. Josefa jako snoubence Panny Marie a jako přímlyvce a patrona nové mexické církve. Jeho svátek byl stanoven na 19. března. Zvláště byl pokládán za ochránce před bouří, blesky a krupobitím, které často sužovaly zemi. Na třetím koncilu r. 1585 bylo rozhodnutí prvního koncilu znovu potvrzeno. Pedro de Gante (1483-1572), františkánský laický bratr, nejvýznamnější misionář Mexika, nazvaný první učitel Ameriky, se přičinil nejen o jmenované rozhodnutí koncilu, ale také o zbudování první tzv. "otevřené kaple" sv. Josefa San José de los Naturales v hlavní město Mexiku, která byla předobrazem nesčetných kostelů toho typu. Byl to široký dvůr, kde byli věřící pod širým nebem, a otevřená kaple s oltářem, které pak Indiáni nazývali San José.

Bylo však vybudováno i mnoho klasických chrámů, které v Evropě vznikaly teprve po tridentském koncilu. Jméno José bylo velmi častým křestním jménem Mexičanů. San José jsou v Americe také časté názvy míst. O úctě k sv. Josefu jednaly i pozdější biskupské synody v Mexiku, např. v r. 1896, tedy právě před sto lety. Mexičtí ctitelé i umělci kladli důraz na skutečnost, že tichost a pokora srdce, k jejichž následování nás vybízí Pán Ježíš, byly výsledkem otcovské výchovy sv. Josefa.

R. 1624 byl sv. Josef prohlášen patronem Kanady a r. 1678 patronem Číny. Stalo se tak na konferenci čínských kantonů 1677-78. Toto rozhodnutí pak potvrdil sám papež, bl. Inocenc XI. O tuto úctu k sv. Josefu se zde zasloužili jezuitští misionáři. Biskupský synod v Dakaru r. 1893 doporučil pobožnosti k sv. Josefu. Velmi je sv. Josef uctíván v brazilském městě Cunha, a to především jako patron deště proti pohromám sucha.

V Evropě se úcta k sv. Josefu šířila především v rámci potridentské církevní obnovy. Šířitelkou úcty k sv. Josefu byla v tridentské době především sv. Terezie z Avily a karmelitáni, dále sv. František Saleský a Bossuet. Ti se především přičinili o

to, že dřívější úcta k sv. Josefu v rámci uctívání sv. Rodiny se osamostatnila. První diecéze, která si zvolila sv. Josefa za patrona, byla diecéze Galen za biskupa Christoha Bernharda (+ 1678).

Upadlo takřka v zapomenutí, že jeho předchůdce Pius IX. v obtížných dobách v r. 1870 zasvětil celou církev sv. Josefovi a prohlásil jej za patrona a ochránce církve. (Dnešní doba není o nic méně obtížná, spíše naopak.)

Pius XII. vyhlásil sv. Josefa za patrona dělníků (1. května 1955). Jan XXIII. jej prohlásil za patrona II. vatikánského koncilu. Mezi české patrony byl připočten již v roce 1654.

15. srpna 1989 vydal Svatý otec Jan Pavel II. list s názvem Redemptoris custos - Strážce Vykupitele - O postavě a poslání sv. Josefa v životě křesťana a církve. Klade v tomto svém rozjímání důraz především na tyto Josefovy vlastnosti: správce Božích tajemství, muž spravedlivý a choť Panny Marie.

O úctě k sv. Josefu od nejstarších dob svědčí také církevní umění. Jedním z námětů je útěk do Egypta, jehož znázornění je dochováno již z 5. století. Často se tak děje v rámci cyklů ze života Kristova jako u Enkolpion z Adany, (6. st. nebo na severním portálu katedrály v Chartres, 1145). (Podnět k svátku sv. Josefa zavedl jeden z chartreských dómských kapitulářů.) Dále to bývá často Josefův sen (západní fasáda v Arles, 1180). Velmi častým námětem je zasnoubení s P. Marií. Rovněž takové umělecké památky pocházejí již ze 4.-5. století (sarkofág v muzeu Le Puy). Z 5. století je rovněž reliéf u svatostánku je rovněž reliéf u svatostánku v chrámu sv. Marka v Benátkách.

"... Starostlivý strážce
Svaté Rodiny,
opatruj vyvolený lid
Ježíše Krista.
Odvrať od nás,
laskavý otče,
všechnu nákazu bludů
a mravní zkaženosti...,
milostivě nám z nebe
pomáhej v tomto boji
s mocnostmi temna.
A jako jsi kdysi vysvobodil
Ježíše z nebezpečí života,
tak nyní braň církev Boží
proti úkladům nepřátel
a proti všemu protivenství.
Nás pak všechny ustavičně
ochraňuj, abychom podle
tvého příkladu a s tvou
pomocí svatě žili,
zbožně zemřeli

a dosáhli věčné blaženosti
v nebesích."

Z modlitby k svatému Josefu

"Také dnes trvají důvody, abychom odporučili každého člověka svatému Josefu. Živě si přeji, aby tato připomínka postavy svatého Josefa obnovila v nás hlavní prvky modlitby, kterou před sto lety doporučil můj předchůdce. Je totiž jisté, že tato modlitba a Josefova postava mají ve vztahu k novému křesťanskému tisíciletí novou aktuálnost."

Jan Pavel II.

Redemptoris custos

Na aktuální téma

Jak to vypadá na Litvě

Sestra Nijole Sadunaite je především neohroženou upřímnou vyznavačkou víry, která se svým postojem před sovětským soudem stala známá po celé zemi. Byla odsouzena ke třem letům pobytu v táboře se zostřenou ostrahou, protože na svém psacím stroji opisovala samizdatový časopis "Kronika katolické církve na Litvě". Ve svém závěrečném slově se stala žalobkyní svého soudce. Tehdy se nesmělo prozradit, že je řádovou sestrou. Nyní působí ve Vilně. Sestra Nijole poskytl časopisu FELS tento rozhovor:

V době sovětské nadvlády jste byla známa svým statečným bojem za víru. Jak se vám daří dnes? Co děláte nyní?

Prvořadou se pro mne stala láska k bližním, pomoc chudým, nemocným a opuštěným, těm, kterým se vede špatně a nacházejí se na hranici hladu, nebo jsou dokonce takřka vyhladovělí.

Byla jste několik let v zajetí. Jak se nyní díváte na tuto dobu? Jaké pocity máte při ohlédnutí zpět?

Bylo to romantické (zasmála se). Mám ráda dobrodružství.

Jak vidíte situaci katolické církve dnes?

Církev na Litvě to má dnes těžké, protože do Litvy proudí mnoho příslušníků sekt a jiných náboženských společenství, o kterých před 50 lety nebylo potuchy. Mají zde velmi dobrou organizaci a lákají mládež a mají na ni silný vliv. Ale pak dochází k terorizování. Mladí lidé se nemohou od sekt osvobodit.

V čem se nyní po pádu komunismu změnila situace mládeže?

Asi 90% televizních programů je západní produkce, a to včetně všeho nedobrého, co obsahují, tj. násilí, pornografie apod., nemorálnost se mladým lidem přímo vnucuje. Mnoho filmů je právě toho typu. Máme tu jednu rozhlasovou stanici, která se věnuje jen propagaci prezervativů. Sexuální styk se představuje jako hlavní smysl života. Taj dochází v celé Litvě k dehumanizaci.

Nedávno napsala manželka univerzitního rektora článek, ve kterém označila homosexuály a lesbičky za lidi s mimořádnou duchovní úrovní, jako génie, kterým my, obyčejní lidé, ani nejsme schopni porozumět. Tato organizovaná nestoudnost jde tak daleko, že již desetileté děti jsou instruovány o všech možných formách sexu. To podle mne vede ke zničení národa zevnitř. Toto sebezničení je velmi dobře organizováno a nepotřebuje žádné komunisty, žádné okupanty, žádné fašisty ani bolševiky. To může naši malou zemi záhy morálně zničit. Již nyní se méně lidí rodí, než umírá. Rakev je větší než kolébka.

Je zde úsilí o obnovu, nová hnutí a nové podněty?

Bohu díky, ano. Jsou zatím ještě v menšině. Naději probouzejí pozitivní organizace jako "Ateininkai" (Budoucnost), pak "Skantai" (Skauti) a "Blaivinintkai" (Abstinující). Velkou roli hraje materiální situace. Skupiny, které šíří negativní věci, jsou velmi bohaté, zatímco katolické skupiny nemají žádné prostředky, aby mohly působit na lidi, nadchnout je nějakou akcí, promítnout jim dobrý film a získat pro to vhodný sál. To všechno my nemáme. I KGB si uchovalo značný vliv.

Pokládáte vliv KGB stále za velmi mocný?

Ano. KGB zůstalo, čím bylo, jenom pracuje více v podzemí. Tam pracuje konspirativně, ale ještě intenzivněji než dříve. Nechce se nám věřit, že by se v cizině promítaly jenom špatné filmy, ale k nám přichází jen ten neřád.

Co pozitivního očekáváte od katolíků na Západě?

Myslím především na modlitbu. Protože dá-li nám Bůh světlo, svatého Ducha, pak máme pevnou základnu, na kterou se můžeme postavit a hodnotit věci, a budeme schopnější odvrátit se od zla. Pak by byly vhodné videofilmy na vyšší úrovni, vhodné pro formaci mládeže, nemusí být přímo náboženské, ale takové, které povznášejí ducha.

Někdy slyšíme, že Litva je chudá a Německo poměrně bohaté. Co by zdejší církve nejvíc potřebovala?

Mládež má veliký zájem o filmy, protože ty mají na ni největší vliv. Obsah filmu si člověk snadno osvojí. I ve věznicích se ukazuje, že vhodné filmy dokážou pohnout trestance, kteří neměli žádnou výchovu, aby přistoupili ke svátosti smíření.

Situace církve je obecně velmi tíživá. Byla jsem například ve městě Alytus. Žijí tam mladí kněží. Jeden kněz, Salius Kelpsa, navštěvuje vězně a organizuje pomoc pro mládež. Potřebovali by dům, kde by umístili děti z asociálních rodin a kde by se mohlo provádět katechetické vzdělávání. Kde by mohli být přijati ti, kteří potřebují ochranu. K tomu bychom potřebovali nejméně 30 000 Litů (10 000 DM). Takový dům stojí v lese u řeky Nemunas, mohli bychom jej koupit, kdybychom měli prostředky.

Mohla byste popsat řeholní společnost, ke které náležíte?

Moje kongregace je stará. Byla založena v Polsku r. 1878 kapucínem Honorátem, když Litvu okupovalo carské Rusko. tehdy jsme nesměli mít žádné kláštery ani semináře. Kláštery pracovaly v podzemí bez řádového roucha.

V čem spočívá činnost vaší společnosti?

Jsme zaměřeni na práci s mládeží. Pečujeme např. o mladé dívky, které přicházejí z venkova do měst a jdou zde materiálně, morálně a duchovně zneužívány. Zřídili jsme pro ně domovy a připravujeme se pro různá povolání. Měli jsme knihvazárnu, krejčovnu a kuchyni. Dívky měly ubytování a mohly se učit, aby pak získaly zaměstnání. Chráníme je před špatnými vlivy. Nyní máme např. školu v Penevezys, kterou jsme získali zpět. Vychováváme tam dívky v katolickém duchu. Když je dívka dobře vychovaná, může být také dobrou matkou. To je pro Litvu významná pomoc.

Kostely stavět nechcete?

Jaká je mládež, taková bude budoucnost Litvy. Když vyroste dobrá mládež, postaví si v budoucnu sama velké kostely, bude se organizovat, pracovat, vydělá peníze a bude pomáhat druhým. Kristus se také mohl narodit v paláci nějakého knížete, ale přišel na svět ve stáji. Nejdůležitější je láska k lidem, a nikoliv dostatek budov.

Adresa sestry Nioly:

Sr. Nijole Sadunaite,
Naugaroluko 16 A-3,
LT-2006 Vilno - Litva

Historie - mýty a skutečnost

Galilei a církev - anebo: právo na omyl (4)

Walter Brandmüller

Přehodnocení

Změna církevního stanoviska k našemu problému vyplynula z pokroku v přírodních vědách v katolické Evropě po Galileim. V r. 1693 mohl Galileiho žák Viviani v korespondenci s jezuitou P. Baldigianim jednat o možnosti povolení tisku Galileiho spisu "Dialogo", a i když tento dříve zastával názor, že doba pro to ještě není zralá, zněla odpověď florentského učence Magliabecchiho na podobnou otázku Leibnitze už docela jinak: že doufá v úspěch.

Přesto však to trvalo až do r. 1757, než byl za papeže Benedikta XIV. rozhodnutím indexové kongregace zrušen zákaz tisknout díla, která hájí Kopernika. Ještě však - zřejmě nedopatřením - zůstaly ve zvláštním oddílu indexu Kopernik stejně jako Galileiho "Dialogo" a knihy Foscariniho a Zunigy.

Když se r. 1765 francouzský astronom Lalande zasazoval o konečné řešení otázky, mínil kardinál prefekt indexové kongregace, že Klement XIII. je tomu patrně nakloněn, ale že musí být nejdříve změněn příslušný dekret sv. Oficia, což si vyžádá rozsáhlou proceduru. Lalande byl však v Římě příliš krátce, aby mohl v této věci dosáhnout úspěchu. Ostatně už se tam vyučovalo nějakou dobu zcela

samozřejmě a kopernikovsko-galilejském smyslu, a proto už oficiální vyjasnění případu se nezdálo důležité.

Do dalšího stadia, vedoucího ke konečnému rozhodnutí, se případ Galilei dostal, teprve když profesor astronomie na římské univerzitě "Sapienza", Giuseppe Settele, v r. 1819/20 uveřejnil svou učebnici astronomie. Settele byl synem pekařského mistra v Trastevere, pocházejícího z Seeg v Allgäu, a kanovníkem v Římě.

Vlastním motorem však byl někdo jiný: dominikán Maurizio Benedetto Olivieri, který jako komisař sv. Oficia - jeden ze tří vůdčích osobností kongregace - byl pověřen případem Settele-Kopernik. Skoro vrstevník Setteleho, narozen 24. února 1769 v savojském Accelle, v patnácti se stal dominikánem. Už v mladých letech vyučoval filozofii na řádových školách, pak studuje hebrejštinu, zabývá se biblickou filozofií a textovou kritikou, a konečně se stává profesorem Starého zákona na Sapienzii a v další koleji. Krátkou dobu (1834/35) byl generálním představeným, ale přesto zůstal hlavně učencem a po celých 25 let komisařem sv. officia.

Případ Settele, resp. Kopernik a Galilei, mu zavedl podnět k sepsání díla Meriti del Romanai Pontifici verso l'astronomia (Zásluhy římských papežů o astronomii), dokončeného v r. 1840. Olivieri zemřel 27. září 1845 ve věku sedmdesáti šesti let. Zběhlý v kuriálních záležitostech se rozhodně zastal svého kolegy Setteleho, přičemž mu pomáhal chytrý asesor sv. officia a pozdější kardinál Fabrizio Turiozzi. Dostali se do opozice, proti nim stál Magistr Sacri Palatii, Pater Filippo Anfossi, taktéž dominikán. Anfossi byl o dvacet let starší než jeho protivníci Settele a Olivieri. Patřil ještě ke generaci, která prožívala francouzskou revoluci už jako muži zralého věku. Dlouhá léta působil jako učitel filozofie a teologie, stejně jako kazatel ve svém řádu.

Teologické myšlení Anfossiho bylo plně podřízeno znovu vzkvétajícímu tomismu. Zajímal se hlavně o aktuální otázky teologie a církevního práva. Tvrdostí, s níž hájil své reakční stanovisko, jej vícekrát stavěla proti kurii a papeži, jako např. ve věci navrácení církevních statků, které byly vyvlastněny v průběhu revoluce a dějů, které byly jejím následkem. Případem, který Anfossiho nejvíce charakterizoval, byl však profesor Settele.

Ten teď odevzdal svůj rukopis, v němž příslušná kapitola začínala slovy: "Movendosi la terra intorno al sole" (Tím, že se Země pohybuje kolem Slunce...), v posledních prosincových dnech r. 1819 tiskaři De Romanis. De Romanis tedy předložil rukopis k udělení tiskového povolení Anfossi, který jako Maestro di Sacro Palazzo k tomu byl příslušný. Anfossi však Imprimatur promptně odepřel s tím, že se odvolal na indexový dekret z r. 1616. Na námitku ze strany De Romanis, že index je přece už dávno překonán, Anfossi odpověděl, že Bible je pořád tázá a učí, že slunce vychází a zapadá, zatímco země pevně stojí.

Settele ve svém deníku komentoval Anfossiho rozhodnutí poznámkou, že je sice rozhodně proti svobodě tisku, která je pro většinu lidí zhoubou, ale cenzura by se přesto měla svěřit učeným laikům, a ne tak tvrdohlavým oslům, jako jsou tito fráteři!"

Tím začala kontroverze, která se táhla víc než rok. A byl to komisař sv. oficia, který spolu s asesorem téže kongregace vlastně prosadil záležitost Settele-Kopernik. Protože i kardinál Giulio Maria Somaglia, který stál v čele kongregace, byl věci nakloněn, mohl Settele očekávat dobrý výsledek. Olivieri Settelemu připravil text žádosti papeži o udělení Imprimatur. Argumenty v ní byly zčásti obsahového, zčásti formálního charakteru. Zvláště však - o to byl svým obsahem rozhodující argument - vyzvedával prosebník úspěchy, kterých od dob Galileiho dosáhla astronomie, konkrétně Isaka Newtona, což znamenalo osvobození kopernikovského systému od oněch "filozofických absurdit", které vedla k zákazům r. 1616 a 1633. Kopernikový systém, tak jak se "dnes" vyučuje, už tedy vůbec nelze označovat za protirečící Písmu, pročť prý už také nemůže podléhat zakazu.

To všechno se událo v prvním a druhém lednovém týdnu r. 1820. Protože se o tom mezitím také psalo v mezinárodním tisku, nedalo se rozhodnutí odkládat. Pius VII., který se s tím obeznámil a byl přesvědčen argumentací Settele-Olivieriho, myslel, že stačí, když Maestrovì di Sacro Palazzo dá doporučení k Imprimatur. To se stalo 14. dubna. Ale Anfossi se nevzdal. Byl a zůstal přesvědčen, že Kopernikův systém je heretický. V krátké nótě vyjádřil důvody svého postoje. Svým odporem donutil sv. officium k důkladnější obhajobě Kopernika-Setteleho, vypracováním byl pověřen Olivieri. Práce započatá 19. května byla hotová 10. června a Olivieri ji předložil papeži. Tomu však bylo proti myslí, aby pokořil jednoho ze svých nejbližších a nejvěrnějších spolupracovníků, a proto celou věc předal začátkem srpna sv. officiu. Už 16. srpna celé shromáždění kardinálů jednohlasně rozhodlo, že Setteleho kniha má být vytisknuta. Ještě téhož dne večer papež potvrdil usnesení kongregace.

Byl v něm obsažen požadavek, aby Settele ke své knize připojil krátkou stať, která by vysvětlovala, že způsob, který je nyní předkládán kopernikový systém, se liší od toho, který učil Galilei a který odsoudilo sv. officium. Proto už teď není zatížen oněmi "filozofickými" - to znamená přírodovědnými - absurditami. I na tomto odstavci spolupracovali Settele, Olivieri, Grandi a Turiozzi, přičemž Olivieri dodával myšlenky.

Kdyby Anfossi ještě stále váhal s Imprimatur, byla kongregace rozhodnuta udělit je ze své moci. 27. srpna vyhledal asesor sv. oficia Anfossiho, aby ho podrobně informoval o rozhodnutí. S tím byla spojována naděje, že pohnou Anfossiho, aby se vzdal odporu. Ve stejném smyslu na svého magistra působil i papež, což skutečně přimělo Anfossiho k udělení Imprimatur.

Settele se však radoval předčasně. Ať už k tomu měl jakékoli důvody - Maestro di Sacro Palazzo změnil své mínění.

Z toho povstal přímý konflikt mezi Anfossim a sv. Oficiem, šlo o vymezení kompetencí. Sv. officium znejistělo, kdo za těchto okolností má definitivně udělovat Imprimatur. Nakonec se dospělo k závěru, že to má dělat kardinál vikář, což se pak stalo 26. prosince, takže kniha mohla být konečně vyexpedována 10. ledna 1821.

(Pokračování příště)

Svatojosefské rozjímání

Jan Tomášek

Jako bych viděl Tvou dílnu
prostý dvorek a jásavě znějící
dřevo cedrové
ve kterém zaklet zpěv cherubů
jak ozvěna moře v lasturách.
Krátký stín a kopýtko oslíků
v prašné zemi
Nepostřehnutelný čas
jenž se naplňuje
Ty však tušíš budoucí kříž
děťátka svého
Pěstoune svatý trpké pokory
poslušnost Tvých tesařských rukou
poslušnost Tvých otlačených kolen
poslušnost Tvých očí bezelstných
a srdce Tvého v Lásce
Tvá práce tak podobná modlitbě
a tichá plachost úst
jež každé slovo měří
úhelníkem Věčnosti
Ty pokorný a tichý
ve stínu děťátka svého
jenž ochránil jsi Světlo světa
pažemi svými i hrudí svou
i velkou obětí své lásky...

Zatímco vybízím věřící, aby se obraceli na Pána naléhavými prosbami, aby se jim dostalo osvětlení a nezbytné pomoci při přípravě a slavení už nadcházejícího jubilea, nabádám ctihodné bratry v biskupském úřadě a církevní společenství, která jsou jim svěřena, aby otevřeli srdce vnuknutím Ducha. Ten pak nepřestane hýbat dušemi, aby se disponovali ke slavení velké jubilejní události s obnovenou vírou a velkodušnou účastí.

Toto úsilí celé církve svěřuji nebeské přimluvě Panny Marie, Matky Vykupitele. Ona, Matka krásného milování, bude pro křesťany kráčejší k Velkému jubileu hvězdou, jež vede bezpečně jejich kroky přímo k Pánu. Pokorná nazaretská dívka, která před dvěma tisíci lety nabídla světu vtělené Slovo, kéž zaměří lidstvo nového tisíciletí k Tomu, který je "pravé světlo, jež osvětluje každého člověka" (Jan 1,9).

S těmito city uděluji všem své požehnání.

Ve Vatikánu 10. listopadu 1994,
v sedmnáctém roce pontifikátu.

Jan Pavel II.

Apoštolát modlitby

Úmysly apoštolátu modlitby na březen 1996

Úmysl všeobecný

Ať se během příprav na rok 2000 oživí mezi křesťany smysl a hodnota tohoto jubilea v lidských dějinách.

Dříve než přejdeme k úvaze o jubileu 2000, postavme si před oči pár otázek:

1) Jaký smysl má rok 2000 pro lidskou historii?

2) Jak odpověděla naše místní, diecézní církev na výzvu Sv. otce k tomuto jubileu?

3) Co si předsevzala naše diecéze, naše farnost, naše společenství, jako přípravu pro rok 2000?

4) Jaký užitek očekáváme od slavení tohoto jubilea?

5) Víím, že Matice cyrilometodějská vydala překlad Apoštolského listu Jana Pavla II. Má ho někdo z naší farnosti? Když půjdeme za svým farářem, má jej on?

Bude asi lepší, když odpovědi na tyto otázky nikdo neuslyší, protože by svědčily proti nám, kteří si o sobě myslíme, že jsme ti "dobří katolíci". Ano, jsme věrní, ale jsme poznamenaní dneškem i minulými čtyřmi desetiletími. Ti mladší jsou poznamenaní jen jimi.

Kardinál Roger Etchegaray říkal, že četba tohoto dokumentu (Tertio milenio adveniente - o přípravě na jubilejní rok 2000) je klíčem k pochopení pontifikátu Jana Pavla II. Pohled dozadu i pohled dopředu se vzájemně osvětlují jako cesta k r. 2000. Jak Pavle II. si cení výročí, která jsou milníky a zároveň ukazateli k pochopení smyslu života společnosti. Připomeňme si jen r. 1966, tisícileté výročí pokřesťanění Polska. Bylo podnětem, aby si národ uvědomil smysl svých dějin, který se snažila ateistická propaganda překroutit. Tento polský papež chce dobývat duchovní plody i z výročí světových, a tak rok 2000 tvoří osnovu jeho pastorační aktivity. Dne 29. května minulého roku byl Jan Pavel II. hospitalizován na poliklinice Gemelli. Při modlitbě Anděl Páně vzpomněl kardinála Wyszińskiego, který mu na začátku jeho pontifikátu řekl: "Jestliže tě Pán zavolal, máš uvést církev do III. tisíciletí." "Když sv. Pavel mluví o narození Božího Syna, klade je do 'plnosti času' (srv. Gal 4,4). Čas se ve skutečnosti naplnil tím, že Bůh vtělením vstoupil do dějin člověka. Věčnost vstoupila do času: jaké je větší 'naplnění' než toto? Jaké jiné 'naplnění' by bylo možné?" (9)

"Čas má v křesťanství základní důležitost. Svět byl stvořen v jeho rozměru a v jeho rámci probíhají dějiny spásy, které mají svůj vrchol v 'plnosti času' vtělení a svůj cíl ve slavném příchodu Božího Syna na konci času. V Ježíši Kristu, vtěleném Slovu, se čas stává Božím rozměrem, který je sám v sobě věčný...

Z tohoto vztahu Boha k času vyvěrá povinnost posvětit ho. To se např. dělá, když se Bohu věnují jednotlivé chvíle, dny nebo týdny, jak tomu bývalo v náboženství Staré úmluvy a jak je tomu dodnes, i když novým způsobem, v křesťanství. Při bohoslužbě velikonoční vigilie celebrant při žehnání svíce, která symbolizuje vzkříšeného Krista, říká: "Kristus včera a dnes, začátek i konec, alfa i omega.

Kristus je Pán všech věků, on vládne dějinám, jeho je království i moc i sláva po všechny věky věků." Pronáší tato slova, zatímco vrývá do svíce číslice toho roku. Význam obřadu je jasný: ujasňuje skutečnost, že Kristus je Pánem času, je jeho počátek i jeho naplnění. Jeho vtělení a vzkříšení objímá každý rok, každý den a každou chvíli, aby se tak ocitaly v 'plnosti času'. Proto také církev žije a slaví liturgii během celého roku. Sluneční rok je tak proniknut liturgickým rokem, který v jistém smyslu reprodukuje celé tajemství vtělení a vykoupení, počínaje od první adventní neděle a konče slavností Krista Krále a Pána vesmíru a dějin. Každá neděle připomíná den zmrtvýchvstání Páně. Na tomto pozadí se stává pochopitelným zvyk slavit jubilea, který má svůj počátek ve Starém zákoně a pokračuje v dějinách církve" (10,11).

"Co se týká obsahu tohoto Velkého jubilea, bude v jistém smyslu stejné jako každé jiné. Ale zároveň bude jiné a větší. Církev totiž respektuje časové míry: hodiny, dny, roky, staletí. Z tohoto hlediska putuje krok za krokem s každým člověkem a snaží se, aby si uvědomil, jak je každá z těchto měr proniknuta Boží přítomností a jeho spásanosnou činností..." (16).

Kardinálský sbor, který se shromáždil 13. a 14. června 1994 na mimořádné konsistoři, rozdělil přípravu jubilea na dvě fáze. První fáze v letech 1995-1996 má ráz předběžné přípravy a má oživit v křesťanském lidu vědomí, jakou hodnotu a jaký význam má jubileum 2000 v lidských dějinách. Protože přináší vzpomínku na Kristovo narození, je vnitřně poznamenáno kristologickým odstínem.

Druhá fáze se bude rozvíjet v rozmezí tří let - 1997-1999. První rok 1997 bude tedy věnován úvahám o Kristu, Slovu Otce, jež se stalo člověkem působením Ducha svatého.

Druhý rok 1998 bude věnován zvláštním způsobem Duchu svatému a jeho posvěcující přítomnosti ve společenství Kristových učedníků.

Třetí rok 1999 bude mít za úkol rozšířit výhled na Otce v nebesích.

Podrobnější rozvedení těchto témat nalezne zájemce v Apoštolském listu Jana Pavla II. Tertio millennio adveniente.

Úmysl misijní

Ať Duch svatý připravuje křesťany k dialogu a otevře jejich ducha a srdce evangeliu.

Tento úmysl, tak jak zní, je vnitřně spojen se všeobecným úmyslem a v obou jde o přípravu na jubilejní rok 2000.

"Mezi nejrůznější prosby této mimořádné hodiny v dohledu nového tisíciletí patří vzrůst jednoty mezi všemi křesťany různých vyznání až k dosažení plného společenství. Přál bych si, aby jubileum bylo vhodnou příležitostí plodné spolupráce při shledávání tolika věcí, které nás spojují a kterých je jistě víc než těch, které nás rozdělují. Jak by napomáhalo v tomto ohledu, kdyby se při respektování programů jednotlivých církví a společenství dosáhlo ekumenických dohod při přípravě a uskutečňování jubilea: tak získá ještě větší sílu tím, že bude světu vydávat svědectví o rozhodné vůli všech Kristových učedníků dojít co

nejrychleji k plné jednotě. V jistotě, že u Boha není nic nemožného" (Tertio millenio adveniente 16).

"Mezi hříchy, které vyžadují větší úsilí o pokání a obrácení, jsou jistě ty, které poškodily jednotu, jako Bůh chtěl pro svůj lid. Během tisíce let, který se chýlí ke konci, ještě víc než v prvním tisíciletí, církevní společenství zaznamenalo, leckdy ne bez viny lidí z obou stran (UR, 3), bolestné rozkoly, které zjevně odporují Kristově vůli a jsou světu pohoršením (UR, 1). Tyto minulé hříchy dávají, bohužel, dosud pociťovat svou tíž. Podobná pokušení jsou i v současnosti. Je třeba naléhavě prosit, aby nám Kristus odpustil...

To je tedy jeden z úkolů křesťanů, kráčejících k roku 2000. Nadcházející konec druhého tisíciletí vyzývá všechny ke zpytování svědomí a ke vhodným ekumenickým iniciativám, abychom se tak mohli při velkém jubileu představit, ne-li zcela sjednoceni, aspoň mnohem blíže k tomu, že překonáme rozdělení druhého tisíciletí. K tomu je nezbytné - každý to vidí - nesmírné úsilí. Je třeba pokračovat v doktrinálním dialogu, ale především se mnohem více angažovat v ekumenické modlitbě. Po koncilu velmi zintenzivněla, ale musí ještě růst a zahrnovat stále více křesťanů v souladu s velkou prosbou Krista před utrpením: "Otče... ať jsou všichni jedno" (Jan 17,21).

Úmysl národní

Ať všichni křesťané v naší zemi nacházejí cesty ke společné modlitbě za šíření evangelia.

Generální sekretář Světové rady církví Konrad Reiser řekl: "Ekumenický model minulých dvaceti let, který spočíval částečně nebo zcela na teologickém dialogu, byl velmi užitečný, ale už naplnil své poslání. Dnes se vyskytují nové otázky, na které se dosud nenalezly odpovědi."

Úmysl našich biskupů na březem zní: Ať všichni křesťané v naší zemi nacházejí cesty ke společné modlitbě za šíření evangelia - a dodejme - i jednoty. Ježíš při poslední večeři nevybízel apoštoly, aby mezi sebou diskutovali o jednotě, ale sám se modlil, aby všichni jedno byli jako ty, Otče, ve mně a já v tobě. Nejde totiž o hledání kompromisu, nýbrž o hledání lásky k pravdě a pravdy v lásce. Max Thurian z Taizé v přednášce o teologických a duchovních podmínkách jednoty křesťanů říká: "Naše zkušenost s tisíci mladými lidmi z různých kontinentů, kteří každoročně přicházejí do Taizé, aby zde usilovali o obnovu v modlitbě, křesťanském životě a v boji za spravedlnost, nám dovoluje poměřit zároveň hrozný handicap, jenž pro nás rozdělení znamená, a nesmírnou naději, již vzbuzuje hledání jednoty. Tito mladí lidé, které vždy orientujeme k církvi, jedinému místu pravého obcování v Kristu, odmítají zabydlet se v rozděleném křesťanství. Očekávají, že nasadíme všechny síly pro znovunabytí plné jednoty, jejímž znamením bude jednou společné slavení eucharistie. V ní jediné je Kristus skutečně a podivuhodně přítomen, v ní žije památka jeho obětí a našeho vysvobození a nám, kteří jsme byli pokřtěni, se dostává pokrmu života... Rozdělené křesťany nemůže sblížit něco na způsob poprotestanštění katolické tradice, ale daleko spíš to, že každý sestoupíme k pramenům autentické víry

církve, víry, jež prýští z Kristova evangelia a jež byla v průběhu dějin neustále oživována."

Rozjímání o Kristově utrpení K obrázku na titulní straně - pokračování)

Lidské břemeno

Jeden jej táhne, dva jej bijí,
shora i zezadu.

Dva diskutují a jeden udiveně přihlíží.

Pomocník,

kteřý je menší než všichni ostatní,
oblečen jako docela malý mnich,
spíš na kříži visí, než aby jej nesl.

Ježíš sám se vleče kupředu,
nohy se mu podlamují.

Může každou chvíli upadnout.
Ale jeho pohled je upřen vzhůru
ke konečnému cíli.

Je to nejdříve Golgota,
ale ještě za ní je pak vítězství
nad utrpením a smrtí.

Ježíš tam sám vleče všechnu naši tíži.

Kde bychom chtěli pomoci,
často představujeme ještě další břemeno...

Dom Gérard, OSB

Rodina je srdcem církve

Malý chvalozpěv na rodinu - dokončení

Tri ctnosti domácího společenství

Teď bych chtěl vyzvednout tři ctnosti, vztahující se ke společenství, které by měly zdomácnět v našich rodinách. Především je to láska. Rodina tvoří společenství (communité = cum unitas, spojený s...).

Jednota a pokoj jsou plody lásky. Láska ve společenství spočívá na trojici, ke které jej třeba se stále vracet: rozdávat se, snášet se, odpouštět si.

Na druhém místě je trpělivost. Je ctností učitelů a vychovatelů. Existuje "ars educandi", vychovatelské umění. Latinské slovo "e-ducere" znamená vyvést.

"Educere gladium" znamená vytasit meč z pochvy.

Jde o to, vytáhnout z dítěte možnosti, které jsou v něm skryté: rozum, vůli a smysl pro náboženství. To vyžaduje mnoho lásky a trpělivosti. Sv. František Saleský říkával: "K práci na posvěcení duší je potřeba hromada vědění, sud chytrosti a oceán trpělivosti." Umět naslouchat, snažit se pochopit, vytušit nesnáze, zábrany, příčinu agresivity. Ve společenství to znamená být neoblomný, pokud jde o zásady, a mateřský při jejich uplatňování. A na adresu těch, kdo chtějí stůj co stůj, i kdyby to mělo znamenat bezpráví, znásilnit myšlení toho, s nímž hovoří,

budiž řečeno: "Teprve když se přeneseme do myšlenkového světa druhého člověka, smíříme ho se svým vlastním."

Konečně je třeba rodinu chránit hradbou pozorné bdělosti, abychom zabránili přístupu satana, který by ji chtěl nahlodávat. Rodina musí však být zároveň otevřená pro klíčení lidských hodnot. Dnes je velká obava z vytváření ghet. Rodina, říká se nám, nesmí děti izolovat jako ve skleníku. Jistě, ale vlaštovčí hnízdo má malou ohrádku, která brání před vypadnutím z hnízda. Naproti tomu směrem k nebi zůstává otevřené, aby chránilo a podporovalo růst křídel. Nejlepší rodina je taková, která chrání dítě jako malé ptáčátko, a přitom nezapomíná učit je používat křídel.

Souhrnně můžeme říci, že existuje teologie rodiny. Rodina - i ta nejskromnější, i ta nejvlastnější, pokud jde o náboženství, ba dokonce i nepokřtěná - je, i když si toho není vědoma, posvěceným znamením svazku Boha s lidmi. Jsou-li manželé pokřtěni a jejich manželství má svátostný charakter, povyšuje to jejich spojení na nový hodnotový stupeň: stává se účinným znamením nadpřirozené lásky.

Rodina a její nadpřirozené určení

Kdo toto respektuje, usiluje o svatost. Právem, protože vlivem milosti se rodina stává nejen posvátnou institucí, ale i školou posvěcování. Její povolání je také povoláním modlitby. Je stvořena pro modlitbu tak jako církev, jejímž je obrazem. Je církví v malém, je kouskem církve, určeným k tomu, aby zrcadlila Kristovu lásku, aby ji pečovala, aby ji dále šířila. Proto je rodinná modlitba naprostá nutnost. A to nejen proto, aby byli její členové uchráněni ztroskotání a katastrof, kterých je dnes tolik, ale především vzhledem ke svému povolání a ke své podstatě. Tak jako církev tvoří "společenství Boží chvály" (Dom Guéranger), tak musí být i rodina zaměřena na úsilí o svatost a na oslavu Boží: "Cokoli děláte, ať jíte nebo pijete, dělejte všechno k Boží oslavě." "Vy, muži, milujte své ženy, jako Kristus miloval svou církev" (sv. Pavel). To znamená miluje ji nadpřirozenou láskou, podněcující děti k obdivu a díkůvzdání. Kde se věci chápou takto, je otec první při večerní modlitbě jako ten, kdo představuje Krista.

V takovém opravdovém křesťanském ovzduší se pak může dařit duchovním povoláním, které matky velmi často tuší. Což neplatí, že povolání dětí procházejí srdcem matky? Křesťanské rodiny, zůstaňte bdělé! Ohrožuje vás naturalismus. Nemyslím tím hanebnosti odporného materialismu, který odmítáte, ale nemohlo by pokušením malého rodinného společenství, které tvoříte a které je tak drahocenné, tak přitažlivé, být také to, že vám tolik záleží na štěstí? Není to skličující, jak silná bývá obava z oběti, z chudoby, jak silné je pokušení vyhýbat se královské cestě kříže? Namítnete: což lze rodičům zazlívat, že se snaží o štěstí svých dětí? Štěstí je přece něco dobrého! Co je cennějšího než domov, kde jsou šťastné a zdravé děti kolem usmívající se matky, jak to opěvují básníci?

A štěstí obestíralo
onen pokojný dům
jako hluboká modrá voda,
omývající ostrov...

(Francis Jammes,
Les Géorgiques Chrétiennes)

Ano, milujeme svou představu štěstí. Ale jakmile naše noha překročí práh k nadpřirozenu, narazí na oběť.

Je velký rozdíl mezi tím, co je náboženské, a tím, co je nadpřirozené. Hranicí mezi tím je oběť. Náboženský řád patří k přirozenosti. Obsahuje skutky, kterými lidé prokazují úctu Bohu. Každá modlitba je takový skutek. Nadpřirozený řád je však sám Boží život, který sestupuje do duší, je to výzva napodobovat Ježíše Krista, nést kříž. Svátý Ludvík vyměnil svou královskou korunu za korunu trnovou.

Monarcha, šťastně ženatý s Markétou z Provence, která mu darovala třináct dětí, se odhodlal ke křížáckému tažení, poslušný tajemné výzvy, kterou vnímal svou duší. Tady stojíme před řádem, který nás přesahuje. Tady vstupujeme do trpké, z utrpení vyrůstající radosti do radosti těch, kdo berou vážně královskou cestu kříže.

Také chci vyprávět příběh. Pochází od člověka, který byl jeho svědkem a kterému přinesl užitek. Čínský student pracuje v létě r. 1946 ve Francii u sedláka, aby si vydělal pár grošů na jídlo. Selka mu vypráví o nepříjemné události, která se udála před šesti lety. Naše armáda, která byla v rozkladu, ustupovala před veřelci. Vyčerpaní dorazili francouzští vojáci do vesnice. Selka je přijala, poskytla jim jídlo a nocleh. Ráno táhli dál, a pak se zjistilo, že ukradli z domu všechny cenné věci. Mladý Číňan říká ironicky: "To byl taky nápad, přijímat neznámé lidi!" Selka: "Přijala jsem je ne jako neznámé, ale jako by to byl sám Kristus." Dnes je ten student knězem a významným sinologem. Jmenuje se P. Frant. Huang - obrácený příkladem rodiny, kde se žilo podle evangelia.

Musím být ochotni odvrátit se od sobectví a hamížnosti tohoto světa, od prestiže peněz, od plamene vášní. Má to cenu zříkat se šálení a potěšení světa, jeho falešného optimismu, jeho žádostivosti pozemských požitků. Rodiny musí milovat chudobu, když svět říká: obohacujte se. Musí milovat oběť, když svět myslí na rozkoše. Musí milovat námahu, když svět se snaží o pohodlnost. Musí hledat usebranost v modlitbě, když jim svět nabízí rozptýlení. Zkrátka být ve světě, ale nebýt ze světa. To je cesta, kterou před námi kráčeli někdejší křesťané.

Vytvořili Evropu. Protože tito praví křesťané pracovali s nadějí na nebe, podařilo se jim učinit zemi obyvatelnou, takže mírností křesťanských mravů probleskuje věčná radost. Proto je také rodina, jak říká koncil, "domácí církví" a, jak píše sv. Otec Jan Pavel II., "srdcem církve".

Der Fels 12/95

"Milí otcové a matky! Věřte ve své povolání, v krásné povolání k manželství a rodičovství, které vám Bůh daroval. Věřte, že Bůh je s vámi, protože každé rodičovství v nebi a na zemi má své jméno od něho. Nemyslete si, že byste mohli dělat ve svém životě něco důležitějšího než být dobrými křesťanskými otci a matkami... Budoucnost církve, budoucnost lidstva do značné míry závisí na rodičích a rodinném životě, který vytvářejí ve svých domovech. Rodina je

skutečným měřítkem velikosti národa, tak jako důstojnost člověka je skutečným měřítkem civilizace."

Jan Pavel II. v Limerick/Irsko 1.10.1979

Rodina, ustanovená Bohem, jako základní životní buňka lidské společnosti, byla Kristem Vykupitelem, který nepovažoval za újmu své důstojnosti narodit se v nazaretské rodině, tak velmi ctěná, že manželství, vroucí společenství manželské lásky a života vycházejícího z rodiny, povýšil na svátost, aby tak účinně vyjádřil mystický svazek mezi Kristem a církví.

Gaudium et spes, č. 48

Neslučitelné s křesťanstvím

Rozhovor Stefana M. Paciho s kardinálem Edouardem Gagnonem

Eminence, vy jste v souladu s učitelským úřadem církve chápal vždy svobodné zednářství (SZ) jako hrozbu pro katolickou církev. Předhazovali vám, že neznáte skutečná nebezpečí, která hrozí církvi.

Gagnon: Před časem se objevila kniha, která údajně uvádí rozhovory, které vedl Jan Pavel I. se státním sekretářem, kardinálem Villotem. Papež v ní svěřil jednomu benátskému duchovnímu: Nezapomeňte, že zjevné i skryté SZ je životnější než kdykoliv před tím. Je to síla zla. Musíme čelit s odvahou jeho zvrácenému působení." Nevím, zda je tato věta autentická, ale stojím plně za jejím obsahem. Udělal jsem sám osobně tuto zkušenost. Povím vám jen jednu z mnoha epizod: Když jsem působil v Kanadě jako docent morální teologie a jako kanovník kardinála Legera, musel jsem často posílat do Říma žádosti o zrušení exkomunikace pro zloděje osvěcených hostií. K těmto krádežím docházelo z podnětu a za peníze SZ. Někteří z těchto pachatelů pak svých skutků litovali a prosili církev o odpuštění.

Domníval jsem se, že to je záležitost výlučně satanistů. Ne. I některé zednářské lóže organizují černé mše. A to bylo v Kanadě, kde údajně SZ nemají nic proti církvi a kde řada kněží je zednáři.

Je všeobecně známo, že nejvíce proticírkevně je zaměřeno SZ ve Francii.

Gagnon: Nikoliv. Poslouchám každý večer BBC London, a je zcela zřejmé, že tato stanice má zásadně protikatolické zaměření. SZ představuje stále skutečnou a velkou moc. Jeho vliv roste, už jen proto, že se o něm téměř nemluví, a když, tak jako o nějakém folklóru. Před několika lety se zdálo, že mladí lidé se postaví proti této "skryté moci". Ale dnes, když každý myslí jen na svůj osobní prospěch, všichni vědí, jakou moc má SZ ve velkých firmách a ve vládách.

Vyvíjí SZ také tlak na církev?

Gagnon: Ano, ale velmi obezřetně - pod pláštíkem dialogu. stačí si vzpomenout, co se dělo r. 1983, když šlo o to, zda vyškrtnout odsouzení SZ z nového kodexu církevního práva.

Až do poslední chvíle se děly pokusy, aby se tomu zabránilo. V některých zemích již SZ připravovalo ohlášení, že členství v lóžích již katolická církev nezakazuje. Zním jednoho italského biskupa, který neúnavně bojoval proti SZ. Týden před

zveřejněním kodexu obdržel telefonát od jedné významné vatikánské osobnosti: "Pane preláte, musíte konečně přestat se svým bojem proti SZ. Kodex již jej neodsuzuje. Neztrácejte již zbytečně čas."

Přirozeně, že byl vyvíjen tlak, aby se odsouzení z kodexu vyřadilo. Z velké části je to výsledek určité naivity ze strany katolíků a také špatného chápání pokoncilního ducha. Někteří spolupracovníci z redakce kodexu byli přesvědčeni, že církev může se SZ spolupracovat, protože prý SZ zastává vznešené sociální ideály. Je řada biskupů, kteří si to přáli. Domnívali se totiž, že by církev mohla ztratit některé své významné sponzory. Jestliže SZ podporuje některé církevní podniky, tak je to čistě z humanitních důvodů nebo pro snahu získat si sympatie. Je dnes řada duchovních, kteří přicházejí do Vatikánu a přesvědčují vedení církve o možnosti spolupráce se SZ.

Jak došlo k odsouzení SZ kardinálem Ratzingerem?

Gagnon: Díky rozhodnutí kardinála a německých biskupů. Nechali si prověřit, zda takové historické smíření by bylo možné. Z počátku byla vyšetřující komise velmi přístupná a ostatní zaujímali odmítavé stanovisko. Ale objektivní vědecká analýza vedla nakonec k přesvědčení, že odsouzení SZ není možno zrušit. Je jen jeden Bůh, a Bůh, ve kterého věří SZ, nemá s Bohem křesťanů nic společného. Nebylo by to únosné ani z teologického hlediska.

30 Giorni 3/1

Život matky sv. Jana Boska - četba na pokračování

IX.

Křesťanská matka

P. Jan Pořícký

Matčina rozhodnost

Lakotný, nepřející bratr brzy zapomněl na lekci, kterou dostal od strýce, a rozbroje začaly znova. Byla zima, venku žádná práce, a tak od rána do noci otravoval domácí křikem a řečněním. Do omrzení pořád opakoval, že se na žádného lenocha dít nebude, že se nedá "panem doktorem" vyžít. On prý je nejstarší, ale všude je pátým kolem u vozu atd., atd. Matka Markéta poznala, že trpělivost tady již nic nepomůže, a rozhodla se k ráznému činu. Řekla Antonínovi: "Jsi plnoletý, vezmi si svůj podíl a jdi ze stavení!"

Ale to se mu také nelíbilo. Postavil si hlavu, že se vyhnat nedá. Matka nepovolila. Nakonec se obrátila na úřady a ty jí daly za pravdu: určily, co komu z otcova jmění připadá, a Antonínovi nezbylo, než se vystěhovat.

Jeníkův dobrodinec

V domku pak zavládl pokoj a mír. Jan mohl nepřerušeně docházet na hodiny k Donu Calossovi. Ten si svého žáka tolik zamiloval, že ho učil zdarma, a docela mu i slíbil, že ho bude podporovat, aby mohl jít na studie. "Nic se, Jeníku, neboj. Dokud mně Pán Bůh dopřeje života, budu na tebe platit, a kdybych měl umřít, budu na tebe pamatovat v závěti..."

Světec píše o svém dobrodinci: "Nikdo si nedovede představit, jak jsem byl tenkrát šťastný. Don Calosso byl pro mne andělem Božím. Miloval jsem ho více než syn vlastního otce, modlil jsem se za něho, měl jsem radost, že jsem mu mohl něčím posloužit a tak projevit svou vděčnost."

Dobrý kmet si nechal hocha u sebe. Zdarma mu poskytoval nocleh a stravu, aby se nezdržoval chozením domů a dohonil zameškaný čas. Předával vědychtivému chovanci všechno své vědění a všechny své zkušenosti. Bosko činil takové pokroky, že za den se naučil víc než dříve za týden.

Bouře minula, nastalo utišení. Správná cesta nalezena, nastoupena, a ona přivede hocha k touženému cíli.

To bylo radosti v chudém domku vdovy Boskové. Radovala se babička i maminka, že se chlapci daří, šla o něm sama chvála, že je hodný a pilný, bystrý a nadaný a že mu doma dali dobré vychování. Byl spokojen i bratr Josef. Nezaviděl, nezlobil se, ale přál ze srdce Janovi všechno dobré a radoval se z jeho chvály, jako by to byla jeho vlastní chvála.

Zmařené naděje

Ale radostná pohoda netrvala dlouho. Náš Jeník Bosko ani ve snu se nenadál, že stojí před další bolestnou zkouškou svého mládí. Kteréhosi dne odešel domů k mamince pro nové prádlo. Když se vracel, běží mu lidé naproti a volají, ať spěchá, ať utíká, co může. Dona Calossa ranila mrtvice! Zděšený hoch brzy stojí u svého dobrodince. Byl ještě při plném vědomí, ale nemohl mluvit. Dal Jeníkovi klíč od skříně a posuňky mu naznačoval, že vše, co tam najde, je jeho.

Ve skříně bylo 6000 lir, ale Bosko je nepřijal. Nechtěl zavdat příčinu k rozepřím. I když mu dědic peníze nabízel, trval na svém: "Nechci nic. Nebe je mi milejší, než všechny poklady světa."

Takové bylo mládí Dona Boska. Ve snu mu Matka Boží ukázala, čím ho chce mít, vnukla mu touhu, aby pracoval jako kněz na výchově mládeže, ale jak dlouho to již vypadá jako neproveditelný sen. Kolik se tu stále hromadí nových a nových překážek! Hoch nemá žádné štěstí. - S trpkým pláčem doprovázel svého dobrodince na jeho poslední cestě. Byl listopad, ponurý, studený podzim. Když spouštěli rakev do hrobu, ubožák za ní volal: "Ach, otče drahý, kdo se mě teď ujme? Na koho se obrátím, když vás nemám?..."

Utěšila jej maminka:

"Chlapče, nenaříkej! Matka Boží je mocnější než všechny překážky, které se ti staví v cestu. Dobrodinec ti umřel, ale Matka žije, důvěřuj v Ni."

Bratr André - služebník sv. Josefa

Narodil se 8. srpna 1845 v St. Grégoire d'Iberville, nedaleko Montrealu v Kanadě jako Alfréd Besette. Byl tak neduživý a slaboučký, že jej raději ihned pokřtili. Jeho rodiče byli nevzdělaní chudáci, bohatí na duchovní dobra. Otec byl tesařem. Alfréd již v mládí slíbil Bohu, že bude následovat sv. Josefa. Již od 12 let pracoval, nejdříve jako švec, pak pracoval v pekárně i v kovárně. Jelikož se pro zaměstnání nemohl účastnit denně mše sv., nahrazoval to modlitbou velkého

růžence. V r. 1869 se mu Božím řízením dostal do rukou dopis o kráse řeholního stavu. Po půlletém rozhodování a přípravě vstoupil ve věku 25 let do kongregace Sv. Kříže. Před složením slibů jej chtěli představení pro jeho slabé zdraví poslat zpět. Pomohla mu intervence biskupa, který v něm tušil budoucího světce. Přijal řeholní jméno André podle svého dobrého faráře. Stal se v klášteře vrátným a dožil se věku 92 let.

Ke službě vrátného patřilo čištění chodeb a podlah v klášteře, stříhání vlasů žákům i obsluha nemocných. Přes den seděl na vrátnici a v noci čistil podlahy. Našel v tomto způsobu života cestu k následování sv. Josefa ve skrytosti, pokoře a chudobě. Nosil jen obnošené věci, nejedl ani to, co ostatní spolubratři, často se spokojil na vrátnici s chlebem a vodou. Ale z jeho tváře byla stále vidět vnitřní radost dítěte, které se těší z Božího klína.

10. března 1885 navštívil spolubratra, který nemohl opustit svůj pokoj. Měl na noze ránu, která se ustavičně zvětšovala. Nejvíce tohoto kněze trápilo, že nebude moci na svátek sv. Josefa sejít ani do kaple.

"Milý otče," řekl mu bratr André, "do svátku sv. Josefa je ještě devět dní. Budeme se s důvěrou modlit nověnu k sv. Josefu, a on vás uzdraví."

K překvapení všech přišel tento kněz na svátek sv. Josefa do kaple se zcela zahojenou nohou. Několik dní nato měl jeden žák horečku 39. "Ty lenochu, vstávej," řekl mu bratr André. "Ale já mám horečku!" "A já ti říkám, běž si hrát s ostatními!" Chlapec poslechl a lékař konstatoval, že nemoc zmizela. Když pak propukly v klášteře neštovice, poklekl bratr André uprostřed nemocničního sálu a modlil se k sv. Josefu. Všichni nemocní byli náhle zdraví a epidemie skončila. Jednou šel vrátnicí člověk o berlích. Bratr André právě čistil podlahu. Ani nepřerušil práci a řekl dotyčnému: "Odložte svoje berle u sochy sv. Josefa a poděkujte mu!" Ochrnulý jej poslechl a vracel se úplně zdravý. Jindy uzdravil náhle nohu, která měla být po úrazu amputována, vrátil zrak osleplému spolubratru.

André měl ovšem nejen dar uzdravování, ale také dar vidění do lidských duší podobně jako sv. farář z Arsu. Je nespočet těch, kterým vrátil tělesné i duševní zdraví. Jako jiní světci, kteří vytrhli ďáblu mnoho duší ze spárů, stal se i bratr André obětí satanových soužení. Ale pod ochranou sv. Josefa, kterého církev uctívá jako "postrach démonů", neměl bratr André nikdy strach.

Bratr André neopomněl nikdy zdůraznit, že to není on, ale sv. Josef, kdo vrací lidem zdraví. ustavičně se modlil za spásu duší a rozjímal při tom o utrpení Páně. Každému, koho potkal, doporučoval bezmeznou důvěru a úctu k sv. Josefu. Případů, v nichž bratr André na přimluvu sv. Josefa pomohl, je registrováno několik tisíc.

Bratr André a montrealský biskup měli společné přání: postavit na Mont Royal chrám ke cti sv. Josefa, patrona Kanady. Nejdříve tam bylo zřízeno malé oratorium, jehož strážcem se stal bratr André. I tady pokračoval ve své činnosti. Navštěvovali jej kněží i biskupové a prosili o požehnání. "Spíše vy mi máte požehnat," bránil se pokorný Boží služebník.

Aby získal prostředky na stavbu baziliky sv. Josefa, vydal knihu "Anály sv. Josefa", která dosáhla nákladu 100.000 exemplářů. Sháněl dobrovolníky pro sběr příspěvků. Nejdříve byla vybudována krypta, kde se mohly konat bohoslužby. Stavba byla dokončena 27. srpna 1931. Je to krásný chrám z bílého granitu dlouhý 100 m, široký 60 m a s kopulí o výšce 95 m. Vnitřní výbava chrámu si však vyžádala ještě několik let.

Bratr André řekl: "Já baziliku zcela hotovou nevidím, ale udělal jsem, co jsem měl udělat." Když mu namítali, že oratorium jej ještě potřebuje, odpověděl: "To, co by člověk mohl udělat na zemi, není nic proti tomu, co zmůže v nebi." Během jeho poslední nemoci referoval všechen kanadský tisk o jeho zdravotním stavu, jako by byl ministerským předsedou. Celá Kanada se za něj modlila. Odevzdal svou duši Pánu na svátek Zjevení Páně r. 1937 ve věku 92 let. Je pochován v bazilice sv. Josefa. Rovněž navštíví jeho hrob na 3 milióny poutníků. V roce 1984 navštívil tuto baziliku a hrob bratra André také Jan Pavel II. V knize "Svatý Josefe, děkujeme ti" je popsáno na 130 případů, kdy bratr André pomohl lidem na přímluvu sv. Josefa.

-lš-

Církevní aktuality

Výzva k věřícím

Čeští biskupové vydali výzvu k věřícím, která se týká chystané národní pouti do Říma:

"Bratři a sestry, zanedlouho uplyne rok od chvíle, kdy na pastorační návštěvu naší vlasti opět zavítal Svatý otec Jan Pavel II. Hlavním důvodem jeho příchodu bylo svatořečení našich světců blah. Jana Sarkandra a Zdislavy.

Bývá zvykem návštěvu Sv. otce opětovat, a tak mu projevit vděčnost. Společná pouť do Říma za účasti nás biskupů vyvrcholí v sobotu 8. června 1996 mimořádnou audiencí Sv. otce pro poutníky z naší vlasti ve Vatikánu. Ukažme svou účastí na této pouti svou lásku a vděčnost Svatému otci, který naši zemi prokazuje takovou přízeň. Ať pouť do "Věčného města" přinese každému poutníkovi nejen hluboké zážitky, ale i pohled do míst spojených se životy našich světců sv. Cyrila a Metoděje a sv. Vojtěcha.

Organizační pokyny poutního výboru vám budou sděleny prostřednictvím jednotlivých diecézí. O dopravu autobusy, vlaky i leteckým spojením se postarají křesťanské cestovní kanceláře.

Tato pouť ať je posilou naší víry a prohloubením vztahu místních církví (diecézí) v naší zemi ke všeobecné církvi".

Jihočeský rozhlasový půst

České Budějovice: Zdejší studio Českého rozhlasu pořádá na rozhlasových vlnách (VKV 106,4 MHz), 2. Jihočeský rozhlasový půst.

Každý pátek mezi 13. a 14. hod. vysílá informace, jak je možno v rámci postního odříkání podpořit konkrétní charitativní nebo humanitní projekty jako je prevence

kriminality sídlištní mládeže, azylový dům pro bezdomovce, krizové centrum pro matku a dítě, protidrogový projekt nebo pomoc tělesně postiženým.

Hnutí "Povznášející život"

Ve čtvrtek 29. února bude zahájen na Veleradě třídní seminář mezinárodního laického katolického hnutí "LA VIE MONTANTE" (Povznášející život), který povede švýcarský kněz Jean-Marie Patois, duchovní rádce hnutí, a předsedkyně hnutí paní Yvonne Collaud. Hnutí se stará o duchovní život a problematiku starších věřících a lidí důchodového věku. Setkání se účastní delegovaní zástupci z českých a moravských diecézí, kteří se budou této činnosti věnovat ve svých diecézích.

Statistika překladů Bible

Podle zprávy Německé biblické společnosti byla celá Bible zatím přeložena do 349 jazyků. Ze statistiky vyplývá, že Bible je nejpřekládanější knihou na světě. Ve srovnání s rokem 1994 se zvýšil počet překladů celé Bible o osm.

Nový zákon byl přeložen do 841 jazyků, různé jeho části do 933 jazyků. Různé texty Písma vyšly v 2123 překladech. Na světě se mluví celkem v asi 6 tisících řečech.

Podle této zprávy vychází nejvíce překladů v Africe, kde Písmo vyšlo v 601 jazykových verzích. Dále následuje Asie, Amerika a Austrálie. Na posledním místě je Evropa, kde bylo Písmo přeloženo do 191 jazyků.

Rozloučení se zesnulou paní Radkovskou

V neděli 25. února zemřela po dlouhé a těžké nemoci ve věku 88 let paní Ludmila Radkovská, matka plzeňského biskupa Mons. Františka Radkovského. Kardinál Miloslav Vlk, předseda České biskupské konference (ČBK) spolu s členy Stálé rady ČBK, zahájil pondělní jednání modlitbou za v Pánu zesnulou a projevem soustrasti biskupu Radkovskému.

Rozloučení se zesnulou paní Ludmilu Radkovskou se konalo slavením mše svaté ve farním kostele sv. Martina v Třešti v sobotu dne 2. března ve 13.30 hodin. Její tělesné pozůstatky byly potom uloženy do rodinného hrobu v Třešti.

Exercicie ve Vatikánu

V prvním postním týdnu pravidelně každým rokem odpadají veškeré audience, protože Jan Pavel II. se účastní se svými spolupracovníky exercicií. Letos vedl tyto exercicie vídeňský arcibiskup Christoph Schönborn.

Duchovní cvičení zavedl jako první sv. Ignác z Loyoly. Podle jeho představ je měl člověk absolvovat jen jednou v životě, když stojí před životní volbou a musí se rozhodnout.

Ve Vatikánu probíhají exercicie pravidelně začátkem postní doby a papež na ně zve buď teologa nebo biskupa či kardinála. On sám byl jednou exercitátorem ve Vatikánu, než se stal papežem. Loni byl pozván P. Tomáš Špidlík.

Denně jsou na pořadu 4 meditace, společná modlitba breviáře, růžence a eucharistická adorace.

Kondomy - diskuse - komentář rádia Vatikán

V některých listech jsme mohli v minulých dnech číst zprávy nadepsané: "Francouzští biskupové dovolili užívání kondomů." Ihned byla vydána pozdravná stanoviska, která byla přesvědčena o pravdivosti těchto zpráv. Tak např. vedoucí programu OSN pro pomoc postiženým nemocí AIDS, abychom uvedli jeden z mnoha příkladů. Na druhé straně bylo ihned vydáno dementi: francouzští biskupové v žádném případě neschválili používání kondomů. Co je tedy pravda?

Zde jsou fakta: Sociální komise francouzských biskupů - tedy nikoli biskupská konference - vydala sborník na téma "AIDS jako společenský problém". V tomto sborníku, který má přes 200 stran, je 12 stránkové prohlášení komise pro sociální otázky s názvem: "Znovu oživit naději v souvislosti s AIDS".

Toto prohlášení slovo "kondom" vůbec neuvádí. Biskupové v něm zdůrazňují požadavek manželské věrnosti a odpovědný vztah k sexualitě.

Sborník obsahuje také na 4 stranách úvahu o použití kondomů. Tento text však nepochází od biskupů, ale od expertů. Práví se v něm, že kondomy představují v současnosti jediný známý prostředek k omezení AIDS. Současně text však varuje před výchovou, která předstírá, že stačí materiální ochrana, aby člověk našel pravou lásku.

Citát: "Když se mladým lidem doporučují kondomy, aniž se jim dopomůže porozumět jejich osobní sexualitě, přenechávají se ryzí nadvládě jejich pudu... I když se kondomy mohou požit v takových případech, kde jde již o zralou osobní sexualitu, aby se zabránilo těžkému riziku, nepředstavují žádný výchovný prostředek k dosažení dospělé sexuality." I tato část textu, kterou nenapsali biskupové, obsahuje krajně diferencovaný pohled na použití kondomů.

Papežský teolog P. Georges Cottier se rovněž vyjádřil k probíhající diskusi o kondomech: Problém se prezentuje v souvislosti s některými krajními případy. Co by se mělo asi dělat, když se virus HIV tak rychle šíří. Zda by nebylo od určité doby oprávněné používat kondomů k zabránění horších následků - takříkajíc jako menší zlo? Tyto otázky stojí před morálními teology, přičemž nutno varovat před dvěma věcmi:

- 1) Nelze z kondomů dělat jistý druh zdravotního mýtu, neboť se tomu navzdory vyskytuje stále dost "nehod".
- 2) Nutno varovat před kampaní k používání kondomů, neboť zprostředkovávají pohled na sexualitu, v níž je vše dovoleno. A to církev nemůže schvalovat. Nesmíme ani zapomínat, že v katolické morální nauce má sexualita své místo pouze v manželství.

Myšlenky k rozjímání

4. neděle postní 17.3.

Jan 9,1-39

V člověku je skrytá touha soudit. V Bohu je otevřená snaha pomoci, uzdravit. I toto je věc, ve které je třeba změnit naše smýšlení.

Pondělí 18.3.

Iz 65,17-21

Bůh zvítězí i v mém životě. "Nebudu vzpomínat na to, co minulo." Křesťan žije svůj život od konce. Jím je příslib "nových nebes a nové země". Bůh zvítězí nade vším, co mne omezuje. Boží nové věci, Boží vítězství už ve mně existují.

Úterý 19.3. - slavnost sv. Josefa

Mt 1,16.18-21.24a

Přemýšlet nad nenápadností a poslušností svatého Josefa se vždy vyplatí. Dodává nám naději - Bůh má své možnosti i tam, kde člověk žádné nevidí. Jen je třeba s ním počítat - věřit jeho zaslíbením.

Středa 20.3.

Iz 49,8-15

Prorok nepřestává jásat, když nazírá dílo budoucí spásy. Já jsem už v ní. Mám ji zakoušet. Jestliže tomu tak není, jsem ještě "vězeň ve tmě". Pak mne ale neranila sladce Boží láska, nepoměřitelná s láskou ženy k vlastnímu plodu. Není ale pak škoda mých promarněných dnů?

Čtvrtek 21.3.

Ex 32,7-14

Jako Mojžíš ukonejšil spravedlivý hněv Hospodina nad odpadlictvím Izraele, tak ukonejšil Ježíš spravedlivý hněv Boha nad mými hříchy. Nad mou liknavostí a zahleděností do vlastních představ o životě. Je čas za to poděkovat.

Pátek 22.3.

Mdr 2,12-22

"Zjevení Božího tajemství" předchází odpor bezbožných, vede k likvidaci zjevitel tohoto tajemství. Víze proroka se naplňuje na Mesiáši. I když jsou poslední týdny v postu vyhrazeny rozjímání o utrpení Svatého, poselství knihy Moudrosti se týká všech, kdo jsou Boží.

Sobota 23.3.

Jer 11,18-20

I víze o Beránkovi se naplňuje na Mesiáši. Učme se i my svěřovat "svou" věc Bohu. Nechtějme si sami dopomoci k právu! Udělejme klidně prostor pro spravedlnost Boží!